



QUÆSTIO MEDICA,
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris
vigesima-prima Martii.*

M. FRANCISCO PAJOT, Doctore
Medico, Præsides.

An à proba victus ratione sola vita longior?

I.

INCIPIT mori qui nascitur, & qui dies aperit vitam, idem & aditum præbet interitui; nemo vitat libitinam, sed non omnium tabernæ æquo pulsant pede, pauci fato suo pereunt, plures ante diem deficiunt, at suâ culpâ, quia parum cauti & attentissimi in victus lege: extenso viveret ævo, qui à natalibus bene morata sortitus viscera, & cui meliore luto finxit præcordia Titan, probam victus rationem, solam, sibi comitem adjunxerit, quâ duce & auspice longa, durabilis humidi primigenii cum calore nativo coit societas, mollities viscerum, quæ maxime ad longiorem vitam est momenti, servatur, siccitas, quæ mors est, inhibetur, coctiones omnes vitæ peraguntur, hominis unum & singulare bonum, sanitas, optima secundum naturam *æta-tem*, quam actionum integritas corporis & animi robur ne-

2

cessario comitantur, floret, habilis ad vitæ munia vigor sustinetur, excrementorum laudabilis sit evacuatio, & sic à scopo ad quem collimat non aberrabit.

I I.

AD modum ignis vivit homo, indigent ambo amico pabulo, quo foveantur, refocillentur & instaurentur, quod si absit & desideretur, diu non stant, majorem ligni congeriem, igni, quam par est, non impune appones, ex hac non luculentiorē spera, sed citam *oleæ* expecta, si subtrahas ligna foco certa *judægoris* sequitur; vita in caloris nativi, & humidi primigenii mansione collocatur, quò arctiori vinculo inter se colligantur, eò longior. Verùm cum calor sua indole fugax sit, & vorax, humorem, pinguem licet, & oleaginosum perpetuo deprædatur; ad utriusque reponendam, & refarciendam jacturam & decessionem, opus fuit adminiculis quibus quod jugi effluxu deteritur, assiduo affluxu reponatur, & novæ in dies accedant fulturæ ruenti nostræ substantiæ, alia non credas præter probam victus rationem, quæ circa cibum & potum potissimum versatur, ille famem domat, hic sitim & alimenta diluit, in ea variè sæpiusque delinquitur; ardua tamen & difficilis via non est, modo asper & attentus sis ejus legibus.

I I I.

MULTI præcipitant diem suam, non tædio præsentis vitæ, sed desiderio futuræ longioris quam non assequuntur: hujus spe se lætat inani, qui neglecta & sprete proba victus ratione, sola, cibos simplices, paratu faciles fastidit, varios, discordes, coctu contumaces, ancipites obligurit, & quos ingeniosus inglaviæ magister & artifex coquus condimentis obsoniis ad voluptatē & irritamentum inficit, inquinat, & adulterat, carnes, pisces, alieno à cælo positos, promiscuè sine delectu, sine ordine tanquam gurges deglutit & absorbet: potus falerni cyathi plures, quos extor gula sibi parat mala, cibus enim se referre, præceps est ad mortem gradus, gravatus calor, molem quā premitur, male conficit, à qua illuvies, magnorum morborum parens,

sobolescit. Alter magis delirus fame se necat, *μονόστιτος* est, panem non primum & legumina sub iugo lancis trutinat, & edit, suum credit nefas, vinum quod non est venenum, sed lac senum, delibare: Infelix homo! cibo perit quo maxime indiget, graviora certe ex pauperie alimenti damna, quam ex abundantia *μονοστιν* sua siccitate, suoque truci calore sanguinem & spiritus incendit, torret viscera, exta celerrius senescunt, & amarulentioribus fit moribus. Hæc avertes pericula & longævus eris, si mediam inter utrumque carpas viam, & rerum non naturalium tempestivus & moderatus servetur usus.

I V.

LUDUNT credulos & iis imponunt, qui Margaritis, lapidibus prætiosis, Divitiis Arabum, auro potabili Chymistarum oleis & salibus, novatorum somniis longiorem vitam pollicentur. Ista Archetypæ nugæ, quid opis ab iis speres? quæ nullo nobis familiari substantiæ modo & fœdere connectuntur: Ecce tibi omnia ejus adminicula & commoda, facile & abunde subministrat proba victus ratio sola, quæ tantum tuendo corpori indulget alimenti, quantum sanitati conservandæ sat est, hæc te docebit quo cibo, quo ordine sis pascendus, ejus consilio nunquam oggeres, si appetitus non est legitimus, puritas ventriculi & prima coctio non sit perfecte peracta, in eam rem natura nobis insevit cibi potiusque desiderium; at quoniam in die sæpius incitatur, bis in die cibari, etiam valenti salubre, pueris operis frequentius conceditur, cœna prandio lautior, sed non sybaritica, sibi non consulit sed aberrat plurimum qui chylosi sermo non attendit, à qua nutritionis & vitæ pendet opus, primæ coctionis peccata & errata non emendantur secundâ, qualisque chylus seu purus seu impurus, talis ab eo sanguis totius corporis alimentum futurum.

V.

VERE, sibi multa ad longiorem vitam parat commoda qui cibis *εὐπέπτοις*, *εὐχύμοις*, *εὐαισθητοῖς*, *εὐχοιλοῖς* pascitur, quorum quantitatem nativi caloris efficientia definiet, omne punctum feret, & feliciter rem absolvet qui cæteras

res non naturales, his ⁴confociarit, & aërem temperatum, consistentiæ tenuem, purum, lucidum, nullis vaporibus obfitum spirabit, cibos antecedit exercitatio moderata, ut ab iis blandissima rerum quies somnus placidus obrepat, quo instaretur non obtorpescat, vilia escarum detrimenta foras eliminabuntur, gravibus pathematis & motibus animus non exardescet aut deprimetur, hac arte & methodo vivens, ætates omnes salubres peraget, & hodiernæ crastina summæ tempora adjiciet, vivida à carceribus ad calcem erit sanitas, tarde sentiet se esse senem, & sensim sine sensu labentibus annis, tacito passu, claudoque pede scænam claudet.

Ergo à proba victus ratione sola vita longior.

Proponebat Parisiis AMANDUS DOUTE', Parisinus
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1687.

PARISIIS,
Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ
Typographum.